

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ – ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ «ΗΩΣ»

Η Ένωση Αρχαιολόγων Ελλάδας 'Ηώς', η οποία στηρίζει την ανάπτυξη και προώθηση της αρχαιολογικής επιστήμης και του αρχαιολογικού λειτουργήματος και προβάλλει ζητήματα έρευνας και προστασίας των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει, σε συνέχεια προηγούμενων παρεμβάσεων της, διαμαρτύρεται εντονότατα για την χωρίς προηγούμενο κυβερνητική απόφαση να συρρικνώσει την Αρχαιολογική Υπηρεσία και να περικόψει τις δομές και τις αρμοδιότητές της, δρομολογώντας την ολοκληρωτική απαξίωση και την μελλοντική της κατάργηση, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για να δωρηθεί η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς στον ιδιωτικό τομέα.

Στο πλαίσιο του κατά 40% περιορισμού των δομών του ΥΠΠΟΑ και αναφορικά με το σκέλος που αφορά τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, ενδεικτικά μόνο επισημαίνεται ότι:

- Καταργούνται τα τμήματα «Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων» και «Τεκμηρίωσης, Καταγραφής και Δημοσίευσης Αρχαίων» που προβλέπονταν και λειτουργούσαν με τον ισχύοντα οργανισμό.
- Τα έξι αρχαιολογικά ινστιτούτα της χώρας παύουν να λειτουργούν και να προσφέρουν επιστημονικό έργο, αντί να ενισχυθούν και να μετατραπούν σε κύτταρα έρευνας και ανάδειξης της αρχαιολογικής κληρονομιάς.
- Ειδικές περιφερειακές υπηρεσίες, όπως αυτές της Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας συγχωνεύονται και οι δομές της βόρειας Ελλάδας ενώνονται με αυτές της νότιας, με έδρα την Αθήνα.
- Οι ειδικότητες και οι αρμοδιότητες των αρχαιολόγων, αντί να επαναπροσδιορίζονται και να εξειδικεύονται με βάση την εξέλιξη της αρχαιολογικής επιστήμης, συγχέονται και συμφύρονται σε ένα περιβάλλον διοίκησης όπου ελαχιστοποιούνται οι δυνατότητες ανάπτυξης της έρευνας και της προστασίας σε περιφερειακό επίπεδο και γιγαντώνονται οι γραφειοκρατικές δομές των κεντρικών υπηρεσιών.
- Το παλαιό σύστημα αξιολόγησης θεωρητικά τίθεται σε νέες βάσεις, αλλά στην πράξη αντικαθίσταται από την ανάθεση των θέσεων ευθύνης απ' ευθείας από τον Υπουργό, με αδιαφανή κριτήρια.
- Συρρικνώνονται οι περιφερειακές Εφορείες Αρχαιοτήτων, που αποτελούν το βασικό κύτταρο της λειτουργίας της Υπηρεσίας στον τομέα της προστασίας και ανάδειξης των μνημείων, ενώ αντιθέτως ξεφυτρώνουν άσχετες κεντρικές διευθύνσεις απευθείας υπαγόμενες στον εκάστοτε υπουργό. Φοβούμαστε

ότι η δραστική συρρίκνωση υπηρεσιών που έχουν αρμοδιότητα σε περιοχές με μεγάλη έκταση, μεγάλο αριθμό μνημείων, μουσείων και έργων, αλλά και επιστημονική παράδοση, θα τις καταστήσει αναποτελεσματικές και ανίκανες να ανταπεξέλθουν στα καθήκοντά τους.

- Απαξιώνεται το πτυχίο των αρχαιολογικών τμημάτων των Πανεπιστημίων και απαιτείται μεταπτυχιακός τίτλος για την άσκηση του επαγγέλματος του αρχαιολόγου. (Αν, όπως πληροφορούμαστε, πρόκειται να αποσυρθεί αυτό το προαπαιτούμενο πρόσληψης, τότε το χαιρετίζουμε προκαταβολικά)

Με την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους μια από τις πρώτες φροντίδες των «απλοϊκών» αγωνιστών ήταν η ίδρυση αρχαιολογικής υπηρεσίας για τη διάσωση του αρχαιολογικού πλούτου αυτού του τόπου. Η συνέχεια δικαίωσε τους ιδρυτές της αφού χάρις στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, με επιστήμονες διεθνούς φήμης που την υπηρέτησαν, όπως ο Τσουντας, ο Ρωμαίος, ο Καρούζος, ο Ανδρόνικος, ο Πλάτων, ο Χατζηδάκης ο Χουρμουζιάδης, ο Σακελλαράκης, ο Δεσπίνης, για να αναφερθούμε μόνο σε λίγους από τους τόσους σημαντικούς εργάτες της αρχαιολογίας που έχουν φύγει από τη ζωή, ήρθε στο φως ένα πλήθος μνημείων που επαναπροσδιόρισαν και ανέδειξαν τον ελληνικό πολιτισμό. Περιπτώσεις αρχαιολογικών ευρημάτων διεθνούς εμβέλειας καθώς και των αντίστοιχων ανασκαφών τους θα μπορούσαν να αναφερθούν άπειρες στην υπεραιωνόβια ιστορία της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και γενικότερα της ελληνικής αρχαιολογικής επιστημονικής έρευνας που διεξήχθη υπό την εποπτεία της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Μιας υπηρεσίας για την ίδρυση της οποίας έγιναν αγώνες από τους αρχαιολόγους, που κατέβαιναν σε διαδηλώσεις και πορείες με στόχο όχι τόσο την αύξηση (ή τη διατήρηση) του μισθού τους – συνήθως πενιχρότατου – αλλά τη σωστότερη λειτουργία των θεσμών. Και αυτό επιτεύχθηκε το 1960 με την ίδρυση μιας αυτόνομης Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, της οποίας τα μέλη προσλαμβάνονταν σε τακτά χρονικά διαστήματα και με διαφανείς αξιολογικές διαδικασίες.

Και όμως, έρχονται σήμερα άσχετα προς τον πολιτισμό άτομα να διαλύσουν με συνοπτικές διαδικασίες την αρχαιότερη υπηρεσία του κράτους και να τον παραδώσουν σε εξωθεσμικούς φορείς, ενώ ταυτόχρονα κόπτονται για την ιστορία και τον πολιτισμό διαπομπεύοντας κυριολεκτικά την αρχαιολογική επιστήμη με την πολιτικοποίηση της ανασκαφής μνημείων, όπως αυτού της Αμφίπολης.

Σήμερα προκαλεί η διατήρηση μιας συζήτησης για τη διαχείριση των μνημείων, των μουσείων και της πολιτισμικής κληρονομιάς εν γένει από χορηγούς και επιτυχημένους ιδιωτικούς φορείς, μιας συζήτησης που κατά περίεργη συγκυρία ολοένα και φουντώνει τις τελευταίες ημέρες, όταν, ακριβώς την ίδια στιγμή καταργείται κάθε θεσμοθετημένη προσπάθεια, που σκοπίμως, όπως φαίνεται εκ των υστέρων, δεν ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του παρόντος οργανισμού.

Ενώνουμε τη φωνή μας με τον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων του ΥΠΠΟΑ, τον Σύλλογο Εκτάκτων Αρχαιολόγων, με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ., με τους συλλόγους εργαζομένων στο ΥΠΠΟΑ και με άλλους φορείς που ασχολούνται με την πολιτιστική κληρονομιά της πολιτιστικής κληρονομιάς, κρατικούς και μη, και καλούμε, την ύστατη στιγμή, να πρυτανεύσει η λογική και η εφαρμογή του νέου οργανισμού του ΥΠΠΟΑ και η όποια αναμόρφωση της δημόσιας διοίκησης στον τομέα Πολιτισμός να επανεξεταστεί, ύστερα από διαβούλευση με τους επιστημονικούς και συνδικαλιστικούς φορείς που και γνώση και πείρα διαθέτουν για να συμβάλουν στη βελτίωση της διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς, αλλά ουδέποτε ερωτήθηκαν.

Ο Ελληνικός Πολιτισμός και τα μνημεία του είναι αγαθά που ανήκουν σε όλο τον λαό και σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο, προστατεύονται και αποτελούν υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός (Σύνταγμα της Ελλάδας, Άρθρο 24) και δεν αποτελούν αποκλειστικό και προνομιακό πεδίο εκμετάλλευσης από πολιτικά σχήματα, ολιγοπώλια και οικονομικές ελίτ.

ΕΝΩΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ « ΗΩΣ »

Παλλάδος 21, Τ.Κ. 105 54, e-mail: eos.arch@gmail.com

<http://www.eos-archa>